

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/127/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712204234
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2712204234.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Silvii Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľa : Alfa Inkaso s.r.o., so sídlom Hvězdova 1716/2b, Praha 4, Česká republika, IČO: 290 50 910, zast.: Mgr. Peter Starinský, advokát, AK so sídlom Námestie SNP 21, Bratislava, proti odporcovi: F. B., nar. XX.X.XXXX, bytom X. V. XXX, X. V., o zaplatenie sumy 103.029,07 Kč s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 20.decembra 2012, č. k. 2C/144/2012-59 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti týkajúcej sa istiny 14.339,07 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 6.6.2009 do zaplatenia a úroku vo výške 14,03 % zo sumy 102.107,07 Kč od 6.6.2009 do zaplatenia p o t v r d z u j e.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 88.690 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 6.6.2009 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 6.000 Kč splatných vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhrady splátok pri nezaplatení jednej z nich, keď vo zvyšku návrh zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že o týchto rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 2 zák. č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, § 37, § 48, § 49 v zák. č. 97/1963 Zb., § 52, § 53 Občianskeho zákonníka, § 1, § 2, § 3, § 4, zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, keď na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa Českou sporitelňou a.s. a odporcom bola platne uzavretá zmluva o úvere, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a vzťahujú sa na ňu ustanovenia zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Na základe tejto zmluvy právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi spotrebiteľský úver vo výške 100.000 Kč, pričom celkovo mal odporca zaplatiť 158.340 Kč a to v 84 mesačných splátkach po 1.885 Kč, splatných vždy k piatemu dňu v mesiaci počnúc 5.8.2008. V konaní mal súd preukázané, že odporca uhradil celkom z poskytnutého úveru sumu 11.310,- Kč. ; Zmluva o úvere uzavretá dňa 9.7.2008 neobsahovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako to vyžadoval zákon č. 258/2001 Z. z. (§ 4 ods. 2 písm.k) o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a preto sa spotrebiteľských úver považuje za bez úročný a bez poplatkov. Z poskytnutého úveru v sume 100.000 Kč odporca celkom uhradil navrhovateľovi sumu 11.310 Kč a teda ešte mu zostáva uhradiť sumu 88.690 Kč, na zaplatenie ktorej súd odporcu zaviazal. V súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. vzhľadom k výške plnenia a finančnej situácie odporcu súd umožnil odporcovi splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach. Je nepochybné, že odporca sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu a preto ho súd zaviazal aj na zaplatenie úrokov z omeškania z priznanej sumy odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru vo výške, ktorá zodpovedá Nariadeniu vlády SR č. 87/1995 Z. z. Súd nepriznal navrhovateľovi

uplatnené úroky z úveru a poplatky, keďže v danom prípade pre nedostatok zákonných náležitostí sa zmluva považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Úverová zmluva obsahuje neprijateľné podmienky, ktoré sú zo zákona neplatné, ale nespôsobujú neplatnosť zmluvy ako takej. Medzi neprijateľné podmienky patrí ustanovenie bodu 7 úverovej zmluvy, keď bol dohodnutý úrok z omeškania vo výške 24,03% ročne, ktorá výška je v rozpore s ustanovením Občianskeho zákonníka § 517 ods. 2 O.z. a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o výšku úroku z omeškania v rozpore so zákonom je takéto dojednanie neplatné. Zmluva bola uzavretá v zmysle ustanovenia Obchodného zákonníka, tie však môžu byť použité len vtedy, ak neodporujú ustanoveniam Občianskeho práva a nie sú v neprospech odporcu ako spotrebiteľa. Súd preto návrh aj v časti požadovaných úrokov z omeškania zamietol. V súlade s ustanovením § 151 ods. 7 O.s.p. z dôvodu väčšieho počtu nárokov navrhovateľa súd rozhodol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie a to v rozsahu navrhovateľovi zamietutej sumy v celkovej výške 14.339,07 Kč, riadneho úroku z poskytnutého úveru vo výške 14,03% zo sumy 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplataenia, ktorú prvostupňový súd zamietol. Navrhovateľ uviedol, že odvolanie podáva podľa § 205 ods. 2 písm.d) Občianskeho súdneho poriadku, nakoľko súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skratka RPMN je ročná percentuálna miera nákladov a táto bola podľa bodu 12 v zmluve o úvere stanovená vo výške 15,51%. Prvostupňový súd však dospel k záveru, že zmluva o úvere uzavretá dňa 9.7.2008 neobsahovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako to vyžadoval § 4 ods. 2 písm.k) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Tento záver súdu je v zjavnom rozpore z vykonaným dokazovaním, kde samotný súd konštatuje, že odporcovi bol poskytnutý úver s RPMN 15,51%. Za bezúročný a bez poplatkov by sa spotrebiteľský úver mohol považovať iba v prípade nesplnenia obsahových náležitostí podľa § 4 ods. 2 písm.a),b),d) až j), k) a l) zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, avšak všetky tieto zákonom vyžadované podmienky sú obsahovou náležitosťou zmluvy o úvere č. 3785790893 zo dňa 9.7.2008 vrátane priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 2C/144/2012 je návrh navrhovateľa, ktorým sa domáha od odporcu zaplataenia sumy 102.109,07 Kč spolu s úrokom vo výške 14,03% ročne od 6.6.2009 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 10% ročne zo sumy 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplataenia, istinu vo výške 920 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 6.6.2009 do zaplataenia, úrok z omeškania vo výške 429,82 Kč. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu 88.690 Kč spolu s 9%-ným úrokom z omeškania od 6.6.2009 do zaplataenia, ktorú sumu súd povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 6.000 Kč, vždy k 15. dňu v mesiaci pod následkom straty výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku, keď vo zvyšku návrh zamietol.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý v časti istiny 14.339,07 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 6.6.2009 do zaplataenia a úroku z poskytnutého úveru vo výške 14,03% ročne zo sumy 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplataenia.

Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa dôsledne zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie uplatneného nároku, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právne závery vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

Z obsahu spisu vyplýva, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa Česká sporitelňa a.s. a odporcom bola dňa 9.7.2008 platne uzavretá zmluva o úvere, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver vo výške 100.000 Kč, pri úrokovej sadzbe 14,03% ročne, RPMN vo výške 15,51%, pričom celkovo mal odporca zaplatiť 158.340 Kč a to v 84 mesačných splátkach po 1.885 Kč, splatných vždy k piatemu dňu v mesiaci počnúc 5.8.2008. Ku dňu 5.6.2009 došlo k zosplateniu úveru, nakoľko odporca nesplácal úver v súlade so zmluvnými podmienkami, ktorú skutočnosť oznámil navrhovateľ odporcovi listom zo dňa 15.4.2009. Odporca uhradil celkom z poskytnutého úveru sumu 11.310,- Kč. Z podania navrhovateľa zo dňa 27.11.2012 vyplýva, že žalovaná istina 102.109,70 Kč pozostáva zo sumy poskytnutého úveru vo výške 100.000,- Kč, riadnych úrokov do zosplatenia úveru vo výške 12.407,60 Kč, poštovného vo výške 62,70 Kč, ceny upomienok vo výške 600,- Kč, poplatkov za vedenie účtu a za poistenie úveru vo výške 920,- Kč (bod 11. a 21. zmluvy), čo spolu predstavuje sumu 113.070,30 Kč, od ktorej navrhovateľ odpočítal zaplatené splátky odporcu vo výške 10.961,23 Kč. Ako príslušenstvo si navrhovateľ uplatnil splatné úroky z omeškania vo výške 429,82 Kč z nesplatených splátok úveru do 5.6.2012, úrok vo výške 14,03 % ročne z poskytnutého úveru 102.109,07 Kč od 6.6.2009 až do zaplatenia, dohodnutý úrok z omeškania vo výške 10 % ročne z poskytnutého úveru 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 920 Kč od 6.6.2009 do zaplatenia.

Vychádzajúc z obsahu spisu, z odôvodnenia preskúmaného rozsudku i z obsahu odvolania podaného navrhovateľom je zrejmé, že samotná skutočnosť, že medzi účastníkmi bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej si odporca nesplnil svoju povinnosť a navrhovateľovi časť čerpaného úveru nevrátil, rovnako ako ani to, že na predmetný právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia právneho poriadku na ochranu spotrebiteľa, najmä zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období, ako i § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nebolo medzi účastníkmi sporné. Sporným ale zostalo a zároveň to tvorilo predmet prieskumu odvolacieho súdu, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere má náležitosti predpísané Zákomom o spotrebiteľských úveroch a či teda navrhovateľovi vznikol voči odporcovi nárok na zaplatenie pohľadávok uplatnených zamietnutou časťou návrhu a to v časti istiny 14.339,07 Kč spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 6.6.2009 do zaplatenia a v časti úroku z poskytnutého úveru vo výške 14,03% ročne zo sumy 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplatenia.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej tiež len „ZoSÚ“) účinného ku dňu 9.7.2008, tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2.

Podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b/ dodaný tovar, alebo poskytnutá služba. Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a/, b/, d/ až j/, k/ a l/, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné uviesť, že nebol dôvod, pre ktorý by sa odvolací súd nemal stotožniť s argumentáciou súdu prvého stupňa uvedenou v odôvodnení napádaného rozsudku a to, že návrh v zamietnutej časti nebol dôvodný, nakoľko pre absenciu jednej podstatnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, bolo treba nazerať na úver ako na bezúročný a bez poplatkov a odporca tak nie je povinný zaplatiť úroky z úveru ani poplatky a nemohol sa ani s plnením v tejto časti dostať do omeškania. Pre správnosť takýchto dôvodov aj pre ich podanie objektívnym a presvedčivým spôsobom by tak odvolaciemu súdu zásadne postačovalo i len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvého stupňa a odvolanie sa na ne.

Pre úplnosť odôvodnenia rozhodnutia považuje odvolací súd uviesť ešte nasledovné k odvolacím dôvodom:

Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedá poctivému prístupu v podnikaní. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi.

Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať alebo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom prvostupňového súdu o dôsledkoch vady a to absencie priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver v zmysle § 4 ods. 2 písm. k) ZoSÚ. To, že predmetná zmluva o úvere tento obligatórny údaj neobsahuje, nepopiera ani samotný navrhovateľ vo svojom odvolaní, keď len poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluva v bode 12 obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov stanovenú vo výške 15,51%, avšak v danom prípade odvolací súd upozorňuje, že ročná percentuálna miera nákladov (obligatórny údaj v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) nie je údaj totožný s údajom priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver, nakoľko ide o dva údaje vyjadrujúce rozdielne hodnoty, ktoré boli v prípade uzavretia tejto úverovej zmluvy oba obligatórne a nie je možné ich zamieňať.

Priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie priemeru nákladov na úver a v zmluvách uzatvorených po 01. 07. 2008 v zmysle Nariadenia vlády SR č.238/2008 Z. z., výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou kreditnej karty, nesmela prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty RPMN pre príslušný typ spotrebiteľského úveru platnej ku dňu podpisu zmluvy a súčasne nesmela prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov je podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere a jeho absencia je spojená s negatívnym dôsledkom pre dodávateľa - veriteľa, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ Zák. č. 258/2001 Z.z.). Absenciu tohto údaju musí súd vziať do úvahy pri hodnotení toho, či je cena spotrebiteľského úveru vyjadrená jasne a zrozumiteľne. Absencia údaju o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov predstavuje aj porušenie smerníc 87/102/EHS a 93/13/EHS.

Na základe uvedeného správne súd prvého stupňa započítal plnenie odporcu len na poskytnutú istinu úveru a nepriznal navrhovateľovi úrok vo výške 14,03% ročne zo sumy 102.109,07 Kč od 6.6.2009 do zaplataenia ako aj sumu 14.339,07 Kč (vyčíslené úroky do zosplatnenia úveru a poplatky za vedenie účtu a za poistenie úveru) spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 14.339,07 Kč od 6.6.2009 do zaplataenia, nakoľko odporca nie je povinný zaplatiť navrhovateľovi úroky z úveru ani poplatky a preto sa nemohol ani s plnením v tejto časti dostať do omeškania.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

S poukazom na to, že súd prvého stupňa o trovách konaniach podľa § 151 ods. 3 O.s.p. nerozhodol, rovnako ani odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodol a o týchto podľa § 224 ods. 4 O.s.p. rozhodne súd prvého stupňa.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.